

KÄYTTÖTURVALLISUUSTIEDOTE

TEMADUR ACCELERATOR

KOHTA 1: Aineen tai seoksen ja yhtiön tai yrityksen tunnistetiedot

1.1 Tuotetunniste

Tuotenimi : TEMADUR ACCELERATOR

Tuotteen kuvaus : Lisäaine

1.2 Aineen tai seoksen merkitykselliset tunnistetut käytöt ja käytöt, joita ei suositella

Käyttötarkoitus: Maalaustyö

1.3 Käyttöturvallisuustiedotteen toimittajan tiedot

Valmistaja tai Jälleenmyyjä

Tikkurila Oyj
PL 53
01301 VANTAA
Puhelin 020 191 2000

Tämän KTT:n
vastuuhenkilön
sähköpostiosoite : Tikkurila Oyj,
Tuoteturvapaketti,
e-mail: productsafety@tikkurila.com

1.4 Häätöpuhelinnumero

Puhelinnumero : 112
(24h)

Kansallinen neuvontaelin/Myrkytystietokeskus

Puhelinnumero : +358 (0)9 471977
(24h)

Toimittaja tai Valmistaja

Puhelinnumero : Tikkurila Oyj
+358 20 191 2000 (GMT +2) Ma-Pe 8-16

KOHTA 2: Vaaran yksilöinti

2.1 Aineen tai seoksen luokitus

Tuotteen määritelmä : Seos

Luokitus asetuksen (EY) nro 1272/2008 [CLP/GHS] mukaan

 Flam. Liq. 3, H226

Repr. 1B, H360FD (Hedelmällisyys ja Syntymätön lapsi)

STOT SE 3, H335

STOT SE 3, H336

Asp. Tox. 1, H304

Aquatic Chronic 2, H411

Tuote luokitellaan vaaralliseksi muutetun asetuksen (EY) 1272/2008 mukaisesti.

2.2 Merkinnät

Varoitusmerkit :

Huomiosana : Vaara

Vaaralausekkeet	: H226 - Syttyvä neste ja höyry. H304 - Voi olla tappavaa nieltynä ja joutuessaan hengitysteihin. H360FD - Saattaa heikentää hedelmällisyyttä. Voi vaurioittaa sikiötä. H335 - Saattaa aiheuttaa hengitysteiden ärsytystä. H336 - Saattaa aiheuttaa uneliaisuutta ja huimausta. H411 - Myrkyllistä vesieliöille, pitkäaikaisia haittavaikutuksia.
Turvalausekkeet	
Yleiset	: Ei sovelleta.
Ennaltaehkäisy	: P201 - Lue erityisohjeet ennen käyttöä. P261 - Vältä sumun/höyryn/suihkeen hengittämistä. P280 - Käytä suojakäsineitä/vaatteita. P284 - Käytä hengityksensuojainta jos ilmanvaihto on riittämätön. P210 - Suojaa kipinöiltä ja avotulelta. Tupakointi kielletty. P273 - Vältettävä päästämistä ympäristöön.
Pelastustoimenpiteet	: P301 + P310 - JOS KEMIKAALIA ON NIELTY: Ota välittömästi yhteys MYRKYTYSTIETOKESKUKSEEN tai lääkäriin. P331 - Ei saa oksennuttaa. P308 + P313 - Altistumisen tapahduttua tai jos epäillään altistumista: Hakeudu lääkäriin.
Varastointi	: Ei sovelleta.
Jäte	: Ei sovelleta.
Vaaralliset ainesosat	: n-butyyliasetaatti hiilivedyt, C9, aromaattiset dibutyylitinadilauraatti
Lisämerkinnät	: Sisältää dibutyylitinadilauraatti. Voi aiheuttaa allergisen reaktion.
Liite XVII – Tiettyjen vaarallisten aineiden, valmisteiden ja tuotteiden valmistuksen, markkinoille saattamisen ja käytön rajoitukset	: Vain ammattikäyttöön.

2.3 Muut vaarat

Muut vaarat, jotka eivät aiheuta luokitusta : Ei tiedossa.

KOHTA 3: Koostumus ja tiedot ainesosista

3.2 Seokset : Seos

Tuotteen/aineesosan nimi	Tunnisteet	%	Luokitus Asetus (EY) nro 1272/2008 [CLP]	Huomautukset
n-butyyliasetaatti	REACH #: 01-2119485493-29 EC: 204-658-1 CAS: 123-86-4 Indeksi: 607-025-00-1	≥25 - ≤50	Flam. Liq. 3, H226 STOT SE 3, H336 EUH066	-
hiilivedyt, C9, aromaattiset	REACH #: 01-2119455851-35 EC: 918-668-5 CAS: -	≥25 - ≤50	Flam. Liq. 3, H226 STOT SE 3, H335 STOT SE 3, H336 Asp. Tox. 1, H304 Aquatic Chronic 2, H411 EUH066	H,P
2-metoksi-1-metyylietyyliasettaatti	REACH #: 01-2119475791-29 EC: 203-603-9 CAS: 108-65-6 Indeksi: 607-195-00-7	≥25 - ≤50	Flam. Liq. 3, H226	-
dibutyylitinadilauraatti	REACH #: 01-2119496068-27 EC: 201-039-8 CAS: 77-58-7	<1	Skin Corr. 1C, H314 Skin Sens. 1, H317 Muta. 2, H341 Repr. 1B, H360FD (Hedelmällisyys ja Syntymätön lapsi) STOT SE 1, H370	-

STOT RE 1, H372
Aquatic Acute 1, H400 (M=1)
Aquatic Chronic 1, H410 (M=1)

Katso kohdasta 16 H-lausekkeiden täydelliset tekstit.

Ei sisällä lisäaineita, jotka tavarantoimittajan tämänhetkisen tietämyksen mukaan ja soveltuvina pitoisuuksina luokitellaan terveydelle tai ympäristölle vaarallisiksi tai joille on määritetty työperäinen altistumisen raja-arvo tai PBT tai vPvB ja joista tämän vuoksi pitäisi tässä osiossa ilmoittaa.

Haitalliseksi tunnetut pitoisuudet, mikäli saatavilla, on lueteltu kohdassa 8.

Aineita koskevat huomautukset, katso asetus (EY) N:o 1272/2008, Liite VI.

KOHTA 4: Ensiaputoimenpiteet

4.1 Ensiaputoimenpiteiden kuvaus

- Yleiset** : Kaikissa epävarmoissa tapauksissa tai oireiden jatkuessa on hakeuduttava lääkärin hoitoon. Näytä tämä käyttöturvallisuustiedote tai etiketti lääkärille mikäli mahdollista.
- Silmäkosketus** : Poista mahdolliset piilolinssit. Huuhtelee silmät välittömästi runsaalla määrällä haaleaa vettä silmäluomia auki pitäen. Jatka huuhtelua vähintään 15 minuutin ajan. Hakeudu lääkärin hoitoon, jos oireita ilmaantuu.
- Hengitystiet** : Siirrä raittiiseen ilmaan. Pidä henkilö lämpimänä ja levossa. Jos henkilö ei hengitä tai hengitys on epäsäännöllistä tai esiintyy hengityspysähdyksiä, koulutetun henkilön tulisi antaa tekohengitystä tai happea. Hakeudu lääkärin hoitoon.
- Ihokosketus** : Riisu saastuneet vaatteet ja kengät. Pese iho huolellisesti saippualla ja vedellä tai käytä sopivaksi todettua ihonpuhdistusainetta. ÄLÄ käytä liuottimia tai ohenteita.
- Nieleminen** : Aspiraatiovaara nieltynä. Voi joutua keuhkoihin ja vaurioittaa niitä. Jos on vahingossa nieltä tuotetta, huuhdellaan suu vedellä (vain jos henkilö on tajuissaan) ja otetaan välittömästi yhteyttä lääkäriin. Siirrä henkilö raittiiseen ilmaan ja pidä lepoasennossa, jossa on helppo hengittää. Ei saa oksennuttaa.

4.2 Tärkeimmät oireet ja vaikutukset, sekä välittömät että viivästyneet

- Saattaa heikentää hedelmällisyyttä tai vaurioittaa sikiötä. Voi olla tappavaa nieltynä ja joutuessaan hengitysteihin. Saattaa aiheuttaa hengitysteiden ärsytystä. Saattaa aiheuttaa uneliaisuutta ja huimausta. Lisätietoa terveysvaikutuksista ja oireista löytyy kohdasta 11.
- Sisältää:
dibutyylitinadilauraatti
Voi aiheuttaa allergisen reaktion.

4.3 Mahdollisesti tarvittavaa välitöntä lääketieteellistä apua ja erityishoitoa koskevat ohjeet

Ei ole.

KOHTA 5: Palontorjuntatoimenpiteet

5.1 Sammutusaineet

- Soveltuva sammutusaine** : Käytä sellaista sammutusainetta, joka soveltuu ympäröivän tulipalon sammutukseen. Suositellaan alkoholia kestävää vaahtoa, hiilidioksidia, jauhetta tai vesisumua.
- Soveltumaton sammutusaine** : Älä käytä suoraa vesisuihkua, joka voi levittää paloa.

5.2 Aineesta tai seoksesta johtuvat erityiset vaarat

- Aineen tai seoksen vaarat** : Syttyvä neste ja höyry. Palaessa muodostuu tiheää, mustaa savua. Altistuminen hajoamistuotteille voi olla terveydelle haitallista. Höyry/kaasu on painavampaa kuin ilma ja leviää lattiaa myöten. Höyryt saattavat kerääntyä mataliin tai suljettuihin paikkoihin tai kulkeutua huomattavia matkoja sytytyslähteestä ja leimahtaa takaisin. Viemäriin valuminen saattaa aiheuttaa tulipalon tai räjähdysten vaaran.
- Vaaralliset palamistuotteet** : Hyvin korkeissa lämpötiloissa saattaa muodostua vaarallisia hajoamistuotteita, kuten hiilimonoksidia ja -dioksidia, savua, typen oksideja jne.

5.3 Palontorjuntaa koskevat ohjeet

- Erityiset suojoitoiminnot palomiehille : Siirrä säilytysastiat tulipaloalueelta, jos tähän ei liity riskiä. Jäähdytä paloalueella olevia suljettuja astioita vedellä. Aine on vaarallista vesieliöille. Tämän aineen saastuttama sammutusvesi on kerättävä talteen, ja sen pääsy vesistöön tai viemäriin on estettävä.
- Erityiset palomiesten suojaruusteet : Palomiesten on käytettävä asianmukaista suojaruustusta ja itsenäistä paineilmahengityslaitetta kokonaamarilla ja ylipaineella.

KOHTA 6: Toimenpiteet onnettomuuspäästöissä

- 6.1 Varotoimenpiteet, henkilösuojaimet ja menettely hätätilanteessa** : Huolehdittava riittävästä tuuletuksesta. Vältä höyryn tai sumun hengittämistä. Vältä suoraa ihokosketusta tuotteen kanssa. Katso kohdasta 8 tiedot soveltuvista henkilösuojaimista.
- 6.2 Ympäristöön kohdistuvat varotoimet** : Vaarallinen vesiympäristölle. Tuotetta ei saa päästää viemäriin, vesistöön eikä maaperään.
- 6.3 Suojarakenteita ja puhdistusta koskevat menetelmät ja -välineet** : Kerää vuotanut neste säiliöön palamattomalla absorboivalla aineella, kuten hiekalla, mullalla, vermikuliitilla tai piimaalla, ja toimita säiliö hävitettäväksi paikallisten määräysten mukaisesti. Puhdistukseen suositellaan käytettäväksi pesuainetta. Liuottimien käyttöä on vältettävä.
- 6.4 Viittaukset muihin kohtiin** : Katso kohdasta 1 yhteystiedot hätätilanteita varten. Katso kohdasta 13 lisätiedot jätteenkäsittelyyn.

KOHTA 7: Käsittely ja varastointi

- 7.1 Turvallisen käsittelyn edellyttämät toimenpiteet** : Höyryt ovat ilmaa raskaampia ja saattavat levitä lattiaa pitkin. Höyryt saattavat muodostaa räjähtäviä seoksia ilman kanssa. Liian korkeiden liuotehöyrypitoisuuksien muodostumisen estämiseksi käyttöpaikalle järjestetään riittävä ilmanvaihto. Suojataan lämmönlähteiltä, kipinöiltä ja avotulelta. Kipinöivät työt ja hitsaus käyttöpaikan lähistöllä on kielletty. Sähkölaitteiden tulee olla asiaankuuluvien standardien mukaisia. Laitteistoissa ja sekoitusastioissa on käytettävä maadoituskaapeleita staattisen sähkömuodostumisen estämiseksi. Käytettävä kipinöimättömiä työkaluja.
- Vältettävä altistumista - ohjeet luettava ennen käyttöä. Vältä altistumista raskauden aikana. Käsiteltäessä tuotetta on vältettävä ihokosketusta sekä altistumista ruiskutussumulle tai höyrylle. Vältettävä hiontapölyn hengittämistä. Käytä asianmukaista hengityssuojainta, kun ilmastointi on riittämätön. Katso kohdasta 8 tiedot soveltuvista henkilösuojaimista. Syöminen, juominen ja tupakointi tulisi kieltää alueella, jossa tätä tuotetta käsitellään ja varastoidaan. Pese kädet ennen taukoja ja välittömästi tuotteen käsittelyn jälkeen. Älä päästä tuotetta ympäristöön.
- 7.2 Turvallisen varastoinnin edellyttämät olosuhteet, mukaan luettuina yhteensopimattomuudet** : Varastoitava suojattuna suoralta auringonvalolta, kuivassa, viileässä ja hyvin ilmastoidussa tilassa, erillään yhteensopimattomista materiaaleista (katso Kohta 10). Tupakointi kielletty. Säilytä ja käytä etäällä kuumuudesta, kipinöistä, avotulesta ja muista sytytyslähteistä. Säilytettävä tiiviisti suljettuna. Avatut astiat on suljettava huolellisesti ja pidettävä pystysuorassa vuotojen estämiseksi. Tuotteen säilyttäminen merkitsemättömissä pakkauksissa on kielletty. Sopivin varastointilämpötila on +5°C .. +25°C. Säilytettävä paikallisten säädösten mukaisesti.
- 7.3 Erityinen loppukäyttö** : Ei ole.

KOHTA 8: Altistumisen ehkäiseminen ja henkilönsuojaimet

8.1 Valvontaa koskevat muuttujat

HTP-arvot

Tuotteen/ainekosan nimi	Altistumisen raja-arvot
n-butyyliasettaatti	Työterveyslaitos, Sosiaali- ja terveysministeriö (Suomi, 3/2014). HTP-arvot 8 h: 150 ppm 8 tuntia. HTP-arvot 8 h: 720 mg/m ³ 8 tuntia. HTP-arvot 15 min: 200 ppm 15 minuuttia. HTP-arvot 15 min: 960 mg/m ³ 15 minuuttia.
hiilivedyt, C9, aromaattiset	Työterveyslaitos, Sosiaali- ja terveysministeriö (Suomi, 2012). TWA: 100 mg/m ³ 8 tuntia.
2-metoksi-1-metyylietyyliasettaatti	Työterveyslaitos, Sosiaali- ja terveysministeriö (Suomi, 3/2014). Imeytyy ihon läpi. HTP-arvot 8 h: 50 ppm 8 tuntia. HTP-arvot 8 h: 270 mg/m ³ 8 tuntia. HTP-arvot 15 min: 100 ppm 15 minuuttia. HTP-arvot 15 min: 550 mg/m ³ 15 minuuttia.
dibutyyliitinadilauraatti	Työterveyslaitos, Sosiaali- ja terveysministeriö (Suomi, 3/2014). Imeytyy ihon läpi. HTP-arvot 8 h: 0,1 mg/m ³ , (laskettuna Sn:nä) 8 tuntia. HTP-arvot 15 min: 0,3 mg/m ³ , (laskettuna Sn:nä) 15 minuuttia.

Suosittelvat tarkkailumenetelmät : Mikäli tämä tuote sisältää ainesosia, joille on säädetty altistusraja, saatetaan tarvita henkilökohtaista, työpaikan ilmaan kohdistuvaa tai biologista seurantaa ilmanvaihdon ja muiden valvontatoimien tehokkuuden ja/tai hengityksensuojalaitteiden tarpeen selvittämiseksi.

DNEL/DMEL

DNEL/DMEL-arvoja ei saatavilla.

PNEC

PNEC-arvoja ei saatavilla.

8.2 Altistumisen ehkäiseminen

Asiannukaiset tekniset torjuntatoimenpiteet

✓**Uuolehdittava työpisteen riittävästä tuuletuksesta.** Mikäli mahdollista tämä tulisi toteuttaa käyttämällä kohdepoistoa ja hyvää yleisilmanvaihtoa. Ilmastointilaitteiden tulee olla räjähdysuojattuja. Jos nämä toimenpiteet eivät riitä pitämään hiukkasten ja liuotinhöyryjen pitoisuuksia haitalliseksi tunnetun pitoisuusrajan alapuolella, on käytettävä sopivia hengityssuojaimia (katso Henkilökohtaiset suojaimet). On noudatettava työterveys- ja työsuojelulainsäädäntöä.

Henkilökohtaiset suojaustoimenpiteet

- Silmien tai kasvojen suojaus** : Käytettävä silmiensuojainta, joka on suunniteltu suojaamaan nesteroiskeilta (EN166).
- Käsien suojaus** : Käytettävä suojakäsineitä. Käsineet tulee vaihtaa säännöllisesti ja aina kun ne ovat vahingoittuneet. Käsinevalmistajan antamia ohjeita ja tietoja käytöstä, varastoinnista, ylläpidosta ja vaihtamisesta tulee noudattaa.
Suositeltava käsinemateriaali (EN374):
< 1 tunti (läpäisy aika): butyylikumi
> 8 tuntia (läpäisy aika): monikerros laminaatti
Ei suositella: PVC- tai luonnonkumi (lateksi) käsineet
- Ihonsuojaus** : Käytettävä sopivaa suojavaatetusta. Tuote on luokiteltu syttyväksi. Tarvittaessa on käytettävä luonnonkuiduista tai korkeita lämpötiloja kestävästä synteettistä kuiduista valmistettua antistaattista vaatetusta.

- Hengityksensuojaus** : Jos ilmanvaihto käyttöpaikalla on riittämätön, on käytettävä orgaaniselta höyryltä ja pölyltä/sumulta suojaavaa hengityssuojainta. Ruiskumaalauksessa on käytettävä yhdistelmäsuodatinta A/P3 (EN405:2001). Käytä puoli- tai kokonaamaria varustettuna A-typin kaasusuodattimella, hionnassa P2-typin hiukkassuodattimella (EN140:1998, EN405:2001). Yhtäjaksoisessa pitkäaikaisessa työssä suositellaan käytettäväksi moottorikäyttöistä puhallinsuojainta tai raitisilma hengityssuojainta (EN12941:1998). Käytä hyväksyttyä/sertifioitua hengityssuojainta tai vastaavaa. Tarkista, että naamari on tiivis ja vaihda suodatin säännöllisesti.
- Ympäristöaltistumisen torjuminen** : Katso lisätietoa ympäristön altistumista rajoittavista toimenpiteistä kohdista 13 (jätteiden käsittely), 7 (tuotteen käsittely ja varastointi) ja 1.2 (aineen tai tuotteen tunnistetut käytöt ja mahdolliset käyttörajoitukset).

KOHTA 9: Fysikaaliset ja kemialliset ominaisuudet

9.1 Fysikaalisia ja kemiallisia perusominaisuuksia koskevat tiedot

Olomuoto

Olomuoto : Nestemäinen.

Väri : Ei saatavilla.

Haju : Voimakas.

Hajukynnys : Ei merkityksellistä tuotteen vaaran arvioinnissa.

pH : Ei merkityksellistä tuotteen vaaran arvioinnissa.

Sulamis- tai jäätymispiste : $<-90^{\circ}\text{C}$ (n-butyyliasetaatti)

Kiehumispiste ja kiehumisalue : 126°C (n-butyyliasetaatti)

Leimahduspiste : 23°C (n-butyyliasetaatti)

Haihtumisnopeus : 1 (butyyliasetaatti = 1) (n-butyyliasetaatti)

Syttyvyys (kiinteät aineet, kaasut) : Ei oleellinen. Tuote on nestemäinen.

Ylin ja alin syttyvyys- tai räjähdyksraja : Alempi: 1,4% (n-butyyliasetaatti)
Ylempi: 7,6% (n-butyyliasetaatti)

Höyrynpaine : 7,5 kPa [huoneen lämpötila] (n-butyyliasetaatti)

Höyryntiheys : 4 (n-butyyliasetaatti)

Tiheys : 0,9 g/cm³

Liukoisuus (liukoisuudet) : Ei liukene veteen.

Jakautumiskerroin: n-oktanoli/vesi : Ei saatavilla.

Itsesyttymislämpötila : 415°C (n-butyyliasetaatti)

Hajoamislämpötila : Ei merkityksellistä tuotteen vaaran arvioinnissa.

Viskositeetti : Kinemaattinen (40°C): $<20,5\text{ mm}^2/\text{s}$

Räjähätvyys : Tuote ei sisällä räjähtäviä ainesosia.

Hapettavuus : Ei hapettavia ainesosia läsnä.

9.2 Muut tiedot

Ei lisätietoja.

KOHTA 10: Stabiilisuus ja reaktiivisuus

10.1 Reaktiivisuus : Katso kohta 10.5.

10.2 Kemiallinen stabiilisuus : Stabiili suositelluissa säilytys- ja käsittelyolosuhteissa (katso Kohta 7).

10.3 Vaarallisten reaktioiden mahdollisuus : Saattaa aiheuttaa räjähdysvaaran, kun materiaalia on ilmassa suljetussa tilassa tai laitteessa, tai materiaali altistuu kipinälle, kuumuudelle tai tulelle.

10.4 Vältettävät olosuhteet : Vältettävä korkeita lämpötiloja ja jäätymistä. Vältä kaikkia sytytysläheteitä (kipinää tai liekkejä).

10.5 Yhteensopimattomat materiaalit : Voimakkaiden lämpöä kehittävien reaktioiden estämiseksi säilytettävä erillään seuraavista aineista:
hapettavat aineet
vahvat hapot
vahvat emäkset

10.6 Vaaralliset hajoamistuotteet : Hyvin korkeissa lämpötiloissa saattaa muodostua vaarallisia hajoamistuotteita, kuten hiilimonoksidia ja -dioksidia, savua, typen oksideja jne.

KOHTA 11: Myrkyllisyyteen liittyvät tiedot

11.1 Tiedot myrkyllisistä vaikutuksista

Tuotteelle ei ole saatavilla testituloksia.

Tuote luokitellaan vaaralliseksi muutetun asetuksen (EY) 1272/2008 mukaisesti.

Altistuminen tuotteesta haihtuville liuotehöyryille suurina pitoisuuksina voi aiheuttaa hengityselimien ja limakalvojen ärsytystä sekä vaikuttaa haitallisesti munuaisiin, maksaan ja keskushermostoon. Oireina tästä voivat olla päänsärky, huimaus, väsymys, lihasheikkous, uneliaisuus ja ääritapauksissa tajunnan menetys. Toistuva ja pitkäaikainen ihokosketus voi poistaa ihoa suojaavan rasvakerroksen ja aiheuttaa ärsytysihottumaa ja imeytymistä ihon läpi. Roiskeet voivat aiheuttaa silmien ärsytystä ja ohimeneviä vaurioita. Nieleminen voi aiheuttaa pahoinvointia, ripulia ja oksentelua.

Välitön myrkyllisyys

Ei luokiteltu.

Ärsytys/Korroosio

Ei luokiteltu.

Herkistyminen

Sisältää pieniä määriä herkistäviä aineita:

dibutyylitinadilauraatti

Perimää vaurioittava

Ei luokiteltu.

Syöpää aiheuttavat vaikutukset

Ei luokiteltu.

Lisääntymiselle vaaralliset vaikutukset

Saattaa heikentää hedelmällisyyttä.

Teratogeenisyys

Voi vaurioittaa sikiötä.

Elinkohtainen myrkyllisyys – kerta-altistuminen

Saattaa aiheuttaa hengitysteiden ärsytystä. Saattaa aiheuttaa uneliaisuutta ja huimausta.

Elinkohtainen myrkyllisyys – toistuva altistuminen

Ei luokiteltu.

Aspiraatiovaara

Voi olla tappavaa nieltynä ja joutuessaan hengitysteihin.

KOHTA 12: Tiedot vaarallisuudesta ympäristölle

Tuotteen ekologisia vaikutuksia ei ole testattu.

Tuotetta ei saa päästää viemäriin, vesistöön eikä maaperään.

Tuote on luokiteltu ympäristölle vaaralliseksi asetuksen (EY) 1272/2008 mukaisesti.

Myrkyllistä vesieliöille, pitkäaikaisia haittavaikutuksia.

12.1 Myrkyllisyys

Tuotteen/ainekosan nimi	Tulos	Laji	Altistus
liilivedyt, C9, aromaattiset	LC50 1 mg/l	Kalat	96 tuntia

12.2 Pysyvyys ja hajoavuus

Tuotteen/ainekosan nimi	Testi	Tulos	Annos	Rokote
milivedyt, C9, aromaattiset	-	78 % - 28 päivää	-	-
Tuotteen/ainekosan nimi	Puoliintumisaika vedessä	Valon vaikutus	Biohajoavuus	
milivedyt, C9, aromaattiset	-	-	Helposti	

12.3 Biokertyvyys

Tuotteen/ainekosan nimi	LogP _{ow}	Biokertyvyystekijä [BCF]	Mahdollisesti aiheuttava
tert-butyyliinadilauraatti	4,44	2,91	alhainen
2-metoksi-1-metyylietyyliasettaatti	1,2	-	alhainen
n-butyliasettaatti	2,3	-	alhainen

12.4 Liikkuvuus maaperässä

Maaperä/vesi-kerroin (K_{oc}) : Ei saatavilla.

Kulkeutuvuus : Ei saatavilla.

12.5 PBT- ja vPvB-arvioinnin tulokset

PBT : Ei sovelleta.

vPvB : Ei sovelleta.

12.6 Muut haitalliset vaikutukset : Ei saatavilla.

KOHTA 13: Jätteiden käsittelyyn liittyvät näkökohdat

13.1 Jätteiden käsittelymenetelmät

Tuote

Hävitysmenetelmät : Kerää tuotejätteet sopivaan säiliöön hävittämistä varten. Nestemäinen jäte ja pesuliuokset ovat vaarallisia jätteitä eikä niitä saa päästää viemäriin. Jätteet kerätään ja hävitetään voimassa olevan ympäristölainsäädännön, -lupien ja paikallisten jätehuoltomääräysten mukaisesti. Liuotinvapaa, kovettunut maali- ja maalausjäte voidaan yleensä toimittaa kaatopaikalle. Nestemäinen jäte tulee toimittaa vaarallisten jätteiden keräyspisteeseen tai muualle vastaavaan paikkaan vaarallisena jätteenä käsiteltäväksi.

Euroopan jäteluettelo (EWC)

Jätekoodi	Jätteen merkintä
08 01 11*	maali- ja lakkajätteet, jotka sisältävät orgaanisia liuottimia tai muita vaarallisia aineita

Jos tätä tuotetta sekoitetaan muihin jätteisiin, alkuperäinen jätekoodi ei välttämättä enää päde ja soveltuva koodi tulisi antaa. Lisätietoja varten, ota yhteyttä paikalliseen jätteenkäsittelyviranomaiseen.

Pakkaaminen

Hävitysmenetelmät : Huolellisesti tyhjennetyt, kuivat myyntipakkaukset voidaan yleensä hävittää viemällä ne järjestettyyn pakkausten kierrätykseen tai yleiselle kaatopaikalle.

Erityiset varotoimenpiteet : Ei ole.

KOHTA 14: Kuljetustiedot

	ADR/RID	IMDG	IATA
14.1 YK-numero	UN1263	UN1263	UN1263
14.2 Kuljetuksessa käytettävä virallinen nimi	MAALIEN KALTAISET AINEET	PAINT RELATED MATERIAL	PAINT RELATED MATERIAL
14.3 Kuljetuksen vaaraluokka	3	3	3
14.4 Pakkausryhmä	III	III	III
14.5 Ympäristövaarat	Kyllä.	Yes.	Yes. The environmentally hazardous substance mark is not required.
Lisätietoja	☒ Ympäristölle vaarallisen aineen merkkiä ei vaadita kuljetettaessa kokoina ≤5 l tai ≤5 kg. <u>Eritysmääräyksiä</u> 640 (E) <u>Tunnelikoodi</u> (D/E)	The marine pollutant mark is not required when transported in sizes of ≤5 L or ≤5 kg. <u>Emergency schedules (EmS)</u> F-E,S-E	The environmentally hazardous substance mark may appear if required by other transportation regulations.

14.6 Erietyiset varoimet käyttäjälle : **Kuljettaminen käyttäjän tiloissa:** kuljeta aina suljetuissa astioissa, jotka ovat pystyasennossa ja kiinnitettynä. Varmista, että tuotetta kuljettavat henkilöt tietävät miten toimia onnettomuus- ja vuototilanteissa.

14.7 Kuljetus irtolastina Marpol-sopimuksen II liitteen ja IBC-säännösten mukaisesti : Ei saatavilla.

KOHTA 15: Lainsäädäntöä koskevat tiedot**15.1 Nimenomaisesti ainetta tai seosta koskevat turvallisuus-, terveys- ja ympäristösäännökset tai -lainsäädäntö**

EY:n asetus (EY) nro. 1907/2006 (REACH)

Liite XVII – Tiettyjen vaarallisten aineiden, valmisteiden ja tuotteiden valmistuksen, markkinoille saattamisen ja käytön rajoitukset

Muut EU-määräykset

Euroopan Unionin luettelo : Kaikki aineet on joko luetteloitu tai vapautettu luettelointivelvoitteesta.

Tuotteen/ainesosan nimi	Syöpäsairauden vaaraa aiheuttavat vaikutukset	Perimää vaurioittavat vaikutukset	Kehitysvaiikutukset	Hedelmällisyysvaikutukset
Di-butyyliinadilauraatti	-	Muta. 2, H341	Repr. 1B, H360D (Syntymätön lapsi)	Repr. 1B, H360F (Hedelmällisyys)

15.2 : Tämä tuote sisältää ainesosia, joiden kemiallista turvallisuutta ei ole vielä arvioitu.

Kemikaaliturvallisuusarviointi

KOHTA 16: Muut tiedot

Ilmaisee tiedon, joka on muuttunut edellisestä julkaistusta versiosta.

Lyhenteet

: ATE = Uudet luokituksen raja-arvot
 CLP = Asetus kemikaalien luokituksesta, merkinnöistä ja pakkaamisesta [asetus (EU) No. 1272/2008]
 DMEL = Johdettu vähimmäisvaikutustaso
 DNEL = Johdettu vaikutukseton altistumistaso
 EUH-lausekkeet = CLP:n lisävaaralausekkeet
 PBT = Pysyvä, kertyvä ja myrkyllinen
 PNEC = Arvioitu vaikutukseton pitoisuus
 RRN = REACH Rekisteröintinumero
 vPvB = Erittäin pysyvä ja erittäin kertyvä

Asetuksen (EY) nro. 1272/2008 [CLP/GHS] mukaisen luokituksen johtamiseen käytetty menetelmä

Luokitus

Perustelu

Flam. Liq. 3, H226
 Repr. 1B, H360FD (Hedelmällisyys ja Syntymätön lapsi)
 STOT SE 3, H335
 STOT SE 3, H336
 Asp. Tox. 1, H304
 Aquatic Chronic 2, H411

Testitulosten perusteella
 Laskentamenetelmä
 Laskentamenetelmä
 Laskentamenetelmä
 Laskentamenetelmä
 Laskentamenetelmä

Lyhennettyjen H-lausekkeiden täydellinen teksti

: H226 Syttyvä neste ja höyry.
 H304 Voi olla tappavaa nieltynä ja joutuessaan hengitysteihin.
 H314 Voimakkaasti ihoa syövyttävää ja silmiä vaurioittavaa.
 H317 Voi aiheuttaa allergisen ihoreaktion.
 H335 Saattaa aiheuttaa hengitysteiden ärsytystä.
 H336 Saattaa aiheuttaa uneliaisuutta ja huimausta.
 H341 Epäillään aiheuttavan perimävaurioita.
 H360FD Saattaa heikentää hedelmällisyyttä. Voi vaurioittaa sikiötä.
 H370 Vahingoittaa elimiä.
 H372 Vahingoittaa elimiä pitkäaikaisessa tai toistuvassa altistumisessa.
 H400 Erittäin myrkyllistä vesieliöille.
 H410 Erittäin myrkyllistä vesieliöille, pitkäaikaisia haittavaikutuksia.
 H411 Myrkyllistä vesieliöille, pitkäaikaisia haittavaikutuksia.

Luokitusten täydelliset tekstit [CLP/GHS]

: Aquatic Acute 1, H400 VÄLITÖN VAARA VESIYMPÄRISTÖLLE - Katgoria 1
 Aquatic Chronic 1, H410 PITKÄAIKAINEN VAARA VESIYMPÄRISTÖLLE - Katgoria 1
 Aquatic Chronic 2, H411 PITKÄAIKAINEN VAARA VESIYMPÄRISTÖLLE - Katgoria 2
 Asp. Tox. 1, H304 ASPIRAATIOVAARA - Katgoria 1
 EUH066 Toistuva altistus voi aiheuttaa ihon kuivumista tai halkeilua.
 Flam. Liq. 3, H226 SYTTYVÄT NESTEET - Katgoria 3
 Muta. 2, H341 SUKUSOLUJEN PERIMÄÄ VAURIOITTAVAT VAIKUTUKSET - Katgoria 2
 Repr. 1B, H360FD LISÄÄNTYMISELLE VAARALLISET VAIKUTUKSET (Hedelmällisyys ja Syntymätön lapsi) - Katgoria 1B
 Skin Corr. 1C, H314 IHOSYÖVYTTÄVYYS/IHOÄRSYTYS - Katgoria 1C
 Skin Sens. 1, H317 IHOA HERKISTÄVÄ - Katgoria 1
 STOT RE 1, H372 ELINKOHTAINEN MYRKYLLISYYS - TOISTUVA ALTISTUMINEN - Katgoria 1
 STOT SE 1, H370 ELINKOHTAINEN MYRKYLLISYYS - KERTA-ALTISTUMINEN - Katgoria 1
 STOT SE 3, H335 ELINKOHTAINEN MYRKYLLISYYS - KERTA-ALTISTUMINEN (Hengitysteiden ärsytys) - Katgoria 3
 STOT SE 3, H336 ELINKOHTAINEN MYRKYLLISYYS - KERTA-

ALTISTUMINEN (Narkoottiset vaikutukset) - Katgoria 3

Julkaisupäivä/ : 12-06-2017
Tarkistuspäivä
Edellinen päiväys : 20-03-2015
Versio : 2

Huomautus lukijalle

Tämä käyttöturvallisuustiedote on laadittu asetuksen (EY) N:o 1907/2006 (REACH) liitteen II (EU) N:o 830/2015 mukaisesti. Tiedot perustuvat tämänhetkiseen tietämykseen ja voimassaoleviin kansallisiin ja EU-säädöksiin. Käyttöturvallisuustiedote antaa ohjeita tuotteen turvalliseen käyttöön ja käsittelyyn. Sen tietoja ei tule käsittää takuiksi tuotteen teknisistä ominaisuuksista.